

ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Тема ефективності антикризового управління є актуальною в сучасних умовах, коли світова економіка постійно змінюється і піддається впливу різних факторів, які можуть призвести до кризи. Криза може виникнути внаслідок зовнішніх факторів, таких як економічні кризи, політичні потрясіння, природні катаклізми, або внутрішніх факторів, таких як неефективне управління чи низька конкурентоспроможність.

Сучасне широке визначення поняття «криза» трактується як фаза економічного циклу, під час якої відбувається різке відновлення порушення відтворювальних пропорцій шляхом спаду виробництва, недовантаження виробничих потужностей, зростання безробіття та інших негативних явищ. Ця подія та її наслідки можуть завдавати серйозної шкоди усій організації, а саме працівникам, продукції, зв'язкам, фінансам та репутації [1].

Підприємства в умовах кризи стикаються з низкою проблем, таких як: зниження попиту, зростання витрат, нестабільність фінансового стану. У таких умовах ефективно антикризове управління є ключовим фактором виживання та розвитку підприємства. З точки зору Бланка І., антикризове управління — це розробка та реалізація заходів, спрямованих на швидке відновлення платоспроможності і відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, яка забезпечує його вихід з кризового фінансового стану [2, 3]. Сутність антикризового управління полягає в забезпеченні фінансової стійкості та стабільної діяльності підприємства в умовах кризи.

Головними завданнями антикризового управління є:

- діагностика та оцінка кризової ситуації;
- розробка та реалізація антикризових заходів;
- відновлення фінансової стійкості та стабільної діяльності підприємства.

Першим етапом антикризового управління є діагностика та оцінка кризової ситуації. На основі цих результатів розробляється антикризова стратегія, яка визначає основні напрями та пріоритети антикризових заходів. Ці заходи можуть бути спрямовані на зниження витрат, збільшення доходів, оптимізацію бізнес-процесів та інш. На завершальному етапі антикризового управління здійснюється контроль ефективності антикризових заходів, який дозволяє оцінити результативність та внести необхідні корективи.

Методи антикризового управління можна класифікувати за різними ознаками, наприклад, за сферою застосування, за характером впливу, за часом застосування. Класифікація методів антикризового управління представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Класифікація методів антикризового управління

Методи антикризового управління	Опис	Приклади
Фінансові методи	Спрямовані на забезпечення фінансової стійкості підприємства	Оптимізація структури капіталу, підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, залучення

Методи антикризового управління	Опис	Приклади
		додаткових джерел фінансування
Організаційні методи	Спрямовані на підвищення ефективності управління підприємством	Оптимізація структури управління, впровадження ефективних методів управління, підвищення мотивації персоналу, оптимізація бізнес-процесів
Маркетингові методи	Спрямовані на підвищення конкурентоспроможності підприємства	Розробка і реалізація ефективної маркетингової стратегії, підвищення якості продукції та послуг, розвиток сервісу
Технологічні методи	Спрямовані на підвищення ефективності виробництва	Впровадження новітніх технологій, автоматизація виробництва, підвищення якості продукції та послуг

Ефективність антикризового управління залежить від того, наскільки швидко підприємство виявить кризу, правильно оцінить її масштаби та наслідки, розробить адекватну стратегію та ефективно реалізує антикризові заходи.

Крім того, на ефективність антикризового управління можуть впливати внутрішні фактори підприємства, такі як його фінансовий стан, конкурентоспроможність, організаційна структура, культура управління, та зовнішні фактори, такі як економічна ситуація в країні та світі, політичні умови, природні катаклізми.

Отже, антикризове управління є важливим інструментом забезпечення фінансової стійкості та стабільної діяльності підприємства в умовах сучасної економіки, яка постійно змінюється і піддається впливу різних факторів. Ефективне антикризове управління дозволяє підприємству вижити та розвиватися навіть в найскладніших умовах.

Література:

1. Barton L. Crisis in organizations: Managing and Communicating in the Heat of Chaos. Cincinnati / L. Barton. Ohio: South-Western, 1993. 230 p.
2. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. К.: Ника-Центр, 1999. 528 с.
3. Чобіток В. І., Шелест Т. М. Система управління промисловими підприємствами в умовах інноваційного розвитку: науково-практичні аспекти оцінки. Проблеми економіки. 2021. № 2 (48). С. 169–180.

Під керівництвом: зав. каф. МТП, проф. В.І. Чобіток